

Remiss

Datum
2017-10-20
Handläggare
Qamer Chaudhry
Avdelningen för fiskförvaltning

Dnr
3087-17
Direkt
010-698 60 87

Remiss om anpassningar inför år 2018 vad gäller regelverk kring fördelning av fiskemöjligheter inom demersalt fiske

I syfte att underlätta införandet av landningsskyldigheten införde Havs- och vattenmyndigheten den 1 januari 2017 ett nytt system att fördela fiskemöjligheter inom demersalt fiske. Det nya systemet bygger, med vissa undantag, på årsvisa individuellt fördelade fiskemöjligheter. Fiskemöjligheterna kan, med vissa begränsningar, överlätas mellan fiskelicensinnehavare under året.

I denna remiss föreslår Havs- och vattenmyndigheten anpassningar inför år 2018 vad gäller bestämmelser relaterade till systemet att fördela demersala fiskemöjligheter. Förslagen avser:

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön.
2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot.
3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön.
4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av *kvoterade fördelade arter*.
5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön.
6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare.
7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd *och* demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod.

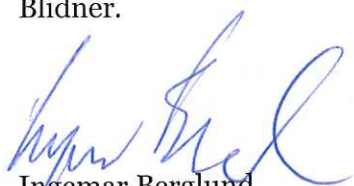
Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter avseende det nu aktuella remitterade förslaget till föreskrifter och konsekvensutredning.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den **20 november 2017**.

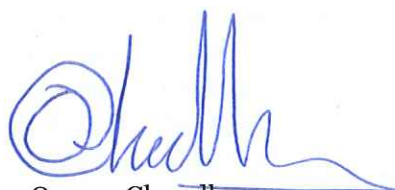
Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Qamer Chaudhry (tel.nr: 010-698 60 87, e-post: qamer.chaudhry@havochvatten.se) och Karin Kataria (tel.nr: 010-698 61 65, e-post: karin.kataria@havochvatten.se).

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Ingemar Berglund efter föredragning av utredaren Qamer Chaudhry. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit utredaren Karin Kataria samt juristen Monica Blidner.

Ingemar Berglund

Qamer Chaudhry

Innehåll

Begrepp och förkortningar	4
1. Nytt fördelningssystem i demersalt fiske från den 1 januari 2017 för att underlätta införandet av landningsskyldigheten	5
1.1 Införandet av landningsskyldigheten	5
1.2 Införandet av ett nytt system att fördela demersala fiskemöjligheter från januari 2017.....	5
2. Förslag till anpassningar inför år 2018	6
2.1 Införande av regional tilldelning av torsk till trålfartyg i Östersjön	6
2.1.2 Utformning av regional tilldelning.....	7
2.2 Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot	9
2.3 Införande av separata särskilda tillstånd för torskfångande redskap i västra och östra Östersjön	9
2.4 Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla kvoterade fördelade arter.....	9
2.5 Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön10	
2.6 Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare	10
2.7 Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod.....	11
Bilaga 1. Föreskriftsförslag	13
1. 1. Förslag till ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet 13	
Bilaga 2. Enhetliga bestämmelser om prioritering av ansökan om nyetablering.....	27
Kriterierna för nyetablering är tänkta att avspegla målen med fiskeförvaltningen	27
Följande kriterier ska gälla för prioritering mellan olika sökande	27
Bilaga 3. Konsekvensutredning	29
Bilaga 4. Sändlista	43

Begrepp och förkortningar

Med *demersalt fiske* avses fiske efter de arter som lever nära havsbotten såsom torsk, gråsej, kolja, rödspätta, vitling, havskräfta och nordhavsräka.

Med *pelagiskt fiske* avses fiske efter någon av arterna sill, skarpsill, makrill, taggmakrill, blåvitling och tobis.

Begreppet *fiske med aktiva redskap* avser fiske med rörliga redskap (släpande trålar och vadredskap) och *fiske med passiva redskap* avser fiske som sker med i vattnet stillastående redskap (såsom burar, krok och garn).

Med *vitfisk* avses samtliga demersala arter förutom skaldjur.

Västerhavet avser havsområdena Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt.

Med *demersalt tillstånd* avses det särskilda tillstånd av vilka de individuella tilldelningarna av olika demersala arter framgår.

Med *grundförordningen* avses Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr. 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr. 1954/2003 och (EG) nr. 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr. 2371/2002 och (EG) nr. 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

1. Nytt fördelningssystem i demersalt fiske från den 1 januari 2017 för att underlätta införandet av landningsskyldigheten

1.1 Införandet av landningsskyldigheten

Inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik införs gradvis en skyldighet att landa fångst av alla kvoterade arter. Landningsskyldigheten, som beslutades av EU år 2014, syftar till att begränsa oönskade fångster och utkast av fisk överbord. Målet är bland annat att minimera utkast och påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Regleringen innebär att alla fångster av kvoterade arter ska redovisas, landas och kvotavräknas¹. Även vitfisk och skaldjur under minsta referensstorlek för bevarande (MRB)² ska landas och kvotavräknas.

Landningsskyldigheten införs stegvis mellan åren 2015-2019 i olika fisken inom EU. I Östersjön omfattar landningsskyldigheten sedan den 1 januari 2015 fiske efter sill, skarpsill, lax och torsk. Den 1 januari 2017 infördes landningsskyldighet för alla fångster av kvoterade arter i alla fisken i Östersjön. I det demersala fisket i Västerhavet införs landningsskyldigheten stegvis från den 1 januari 2016 fram till år 2019. Från den 1 januari 2019 ska landningsskyldighet gälla för alla fångster av kvoterade arter i samtliga typer av fiskerier i Västerhavet. EU:s medlemsstater runt Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt tar årligen under infasningsperioden fram förslag på utkastplaner för hur olika fiskerier i demersalt fiske i Västerhavet ska fasas in i landningsskyldigheten. I utkastplanen anges vilka fiskerier (arter och redskap) som omfattas av landningsskyldighet under infasningsperioden.

1.2 Införandet av ett nytt system att fördela demersala fiskemöjligheter från januari 2017

Den 1 januari 2017 införde Havs- och vattenmyndigheten (HaV) ett nytt system att fördela fiskemöjligheter inom det demersala fisket i Sverige. Utgångspunkten för det nya systemet var att underlätta införandet av landningsskyldigheten genom att i största möjliga mån skapa förutsättningar för enskilda fiskare att efterleva skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter. Det nya systemet innebär bland annat

¹ Grundregeln är att all fångst av kvoterade arter ska landas och kvotavräknas men vissa undantag kan beslutas (vid t.ex. hög överlevnad eller om ökad selektivitet är svår att uppnå).

² Tidigare kallat minsta landningsstorlek.

möjligheter till att anpassa sina fiskemöjligheter och att kunna planera sitt fiske under året samt minska risken för kollektiva redskapsstopp genom individuellt ansvar för fiskemöjligheter. Vid systemets utformning togs särskild hänsyn till det småskaliga kustnära fisket, bland annat genom att kustkvoter inrättades.

De årliga demersala fiskemöjligheterna kan, efter godkännande från HaV, omfördelas mellan fiskelicensinnehavare med demersala fiskemöjligheter under året. Det nya systemet inom demersalt fiske, med överlåtelser endast under året, skiljer sig från det så kallade pelagiska systemet (som baseras på lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter) där fiskerättigheter kan överlåtas permanent.

2. Förslag till anpassningar inför år 2018

2.1 Införande av regional tilldelning av torsk till trålfartyg i Östersjön

I det tidigare systemet med fångstmängder per år i Östersjön hade samtliga som beviljats torsktillstånd med trål en möjlighet att utnyttja en årsranson. Sedan år 2011 har det skett en kraftig förändring i hur dessa fartyg nyttjat sina fiskemöjligheter. Antalet fiskelicensinnehavare som står för större delen av den totala infiskningen med trål har minskat. Aktiviteten inom trålfisket efter torsk i Östersjön har alltså koncentrerats till färre fiskande tillståndshavare.

Idag är det 40 fiskelicensinnehavare som har beviljats särskilt tillstånd för torskfångande redskap med trål i Östersjön. Flera av licensinnehavarna förväntas sannolikt inte nyttja sina samtliga fiskemöjligheter för torsk i Östersjön medan andra är helt beroende av detta fiske. Samtidigt är lönsamheten för de som endast har tillstånd att fiska med torskfångande redskap i Östersjön låg vilket främst beror på prisbilden för torsk i Östersjön.

Det finns en risk att antalet fiskelicensinnehavare i Östersjön kan komma att minska om ingenting görs för att öka fiskemöjligheterna för dessa licensinnehavare. Minskar antalet licensinnehavare som är östersjö-baserade kan det leda till negativa konsekvenser för den lokala ekonomin i området. Syftet med fördelningsmodellen är inte att ha kvar sina tillstånd för att i huvudsak överlåta sina fiskemöjligheter under året, utan avsikten är att tilldelningarna ska fiskas upp av fiskare som är verksamma i Östersjön.

Det har i flera sammanhang betonats att det är viktigt att motverka bristande regional balans. I grundförordningen³, som är en viktig rättsakt inom EU:s gemensamma fiskeripolitik, framgår det bland annat av artikel 2 (målen med fiskeripolitiken) och artikel 17 (kriterier för fördelning av fiskemöjligheter) att ekonomiska och sociala mål samt fiskerinäringens bidrag till den lokala ekonomin ingår i målen med fiskeripolitiken och kan beaktas vid t.ex. fördelning av fiskemöjligheter.

Vidare ger 2 kap. 7 § i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, möjlighet för HaV att meddela föreskrifter om fiskets bedrivande. Av förarbetena till fiskelagen (prop. 2002/03:41 s. 12 ff.) framgår att fiskeripolitikens ekonomiska och sociala mål kan göra det motiverat att meddela föreskrifter om t.ex. regional hänsyn. Genom bemyndigandet har HaV en möjlighet att styra fisket till vissa platser samt att fördela fiskemöjligheter mellan olika fiskare av andra skäl än fiskevårds-skäl.

Mot denna bakgrund gör HaV bedömningen att det finns anledning att införa särskilda åtgärder för att främja det östersjöbaserade trålfisket efter torsk för de som endast bedriver detta fiske och inte har andra särskilda tillstånd. Därför föreslår HaV en justering av fördelningsmodellen i Östersjön som innebär att särskild regional tilldelning av torsk införs för de fiskelicensinnehavare som *endast* har särskilt tillstånd för torskfångande redskap med trål i Östersjön.

2.1.2 Utformning av regional tilldelning

De fiskelicensinnehavare som *endast* har särskilt tillstånd för fiske med torskfångande redskap med trål i Östersjön får ta del av den regionala tilldelningen. De licensinnehavare som har ytterligare särskilda tillstånd, t.ex. tillstånd att fiska med torskfångande redskap i Västerhavet eller pelagiskt tillstånd, är inte berättigade till regional tilldelning. Detta innebär att 22 av 40 tillståndshavare kommer vara berättigade till regional tilldelning år 2018.

Den kvantitet som återstår av den del av torskkvoten som fördelas till trålfisket efter att en viss andel avsatts till regional fördelning, ska fördelas enligt den fördelningsmodell som använts under år 2017, det vill säga enligt fiskelicensinnehavarens fångsthistorik under åren 2011-2014 (där sämsta året tas bort).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr. 1954/2003 och (EG) nr. 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr. 2371/2002 och (EG) nr. 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

De individuella årliga tilldelningarna av den del av kvoten som avsätts för regional tilldelning ska grunda sig på fångsthistorik av torsk de två åren före det föregående året som det demersala tillståndet avser. Fördelningen av den regionala tilldelningen år 2018 kommer att grunda sig på de aktuella fiskelicensinnehavarnas *samtliga* rapporterade fångster av torsk under åren 2015 och 2016 och för år 2019 kommer den grunda sig på fångsthistoriken under åren 2016 och 2017. Detta innebär att om en licensinnehavare inte själv nyttjar sin *totala* tilldelning kommer den regionala tilldelningen bli lägre för denne framöver. Bakgrunden till att använda de två åren före det föregående kalenderåret som period för den regionala tilldelningen är för att en aktiv fiskare exempelvis ska kunna vara sjuk under en period utan att hela fiskarens regionala tilldelning försvinner.

Det bör noteras att inte alla som är berättigade till en regional tilldelning gynnas av en fördelningsmodell med regional tilldelning. Huruvida en enskild fiskelicensinnehavare gynnas jämfört med nuvarande fördelningsmodell eller inte beror på hur stor andel av den regionala delen av kvoten denne får ta del av, hur stor andel denne har av "grunddelen" samt hur stor andel av trålfiskets andel av kvoten som avsätts för regional tilldelning. Generellt gynnas de som är berättigade till regional tilldelning *och* har en, i relation till hela fisket, hög fångsthistorik de två åren som den regionala tilldelningen grundar sig på (t.ex. åren 2015-2016 för år 2018).

När det gäller storleken på den andel av kvoten som ska fördelas till trålfisket genom regional tilldelning är avsikten att denna kommer vara del av ett årligt särskilt beslut⁴, där hänsyn bland annat tas till kvotens storlek. För östra Östersjön föreslås denna andel för år 2018 vara 30 % eftersom torsktilldelningen för de som endast har tillstånd att bedriva fiske med torskfångande redskap i Östersjön ska vara jämförbar med det torskfiske i Östersjön som bedrivits av dem de senaste åren. Det är viktigt att notera att fiskelicensinnehavare fortsatt kommer att omfattas av de koncentrationsnivåer (högsta möjliga innehav under året) som gäller för torsk.⁵ En licensinnehavare kan alltså inte genom att få regional tilldelning överstiga de i föreskriften beslutade koncentrationsnivåerna.

Den regionala tilldelningen ska inte kunna överlåtas till andra fiskelicensinnehavare eftersom den regionala tilldelningen ska användas för eget fiske. För att möjliggöra att en tillståndshavare med regional tilldelning ska kunna överlåta kvantiteter av torsk till andra så kommer den regionala tilldelningen avräknas först av en licensinnehavares totala tilldelning av torsk.

⁴ I enlighet med 14 kap. 8 § Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område.

⁵ I östra Östersjön uppgår koncentrationsnivån för torsk till 8 % och i västra Östersjön till 11 %.

2.2 Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Under samrådsmöten med representanter från fiskets organisationer har det framförts att tilldelningar på t.ex. 1-2 kg av olika kvoter är för låga eftersom en enstaka fisk kan väga mer än detta. HaV bedömer att det borde finnas en minsta nivå av tilldelning och den ska uppgå till 20 kg per kvot. Samtliga fiskelicensinnehavare som har en tilldelning större än noll av en kvot, oavsett om tilldelningen grundar sig på avsättning av bifångster, grundnivå eller egen fångsthistorik, lyfts därmed upp till den minsta nivån om 20 kg för den aktuella kvoten. Har licensinnehavaren däremot ingen fångsthistorik eller omfattas av avsättning för bifångst eller grundnivå av en kvot, får denne ingen tilldelning.

2.3 Införande av separata särskilda tillstånd för torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

Idag omfattar det särskilda tillståndet för fiske med torskfångande redskap i Östersjön både västra (ICES delområden 22-24) och östra Östersjön (ICES delområden 25-32), men föreslås att från den 1 januari 2018 omfattas av separata tillstånd i de båda områdena.

Separata tillstånd bedöms öka möjligheten att kunna bevilja nyetableringar i de fall beståndssituationen och fiskekapaciteten i ett område skulle medge det, men inte i det andra. Separata tillstånd i västra och östra Östersjön innebär också infiskningskrav i respektive område, om fiskemöjligheter fördelas ut i området. Detta är en skillnad gentemot idag då det är möjligt att få tillstånd förnyat i båda områdena så länge man fiskat in den mängd som anges i infiskningskravet i båda områdena sammantaget. Separata tillstånd bör i ett längre perspektiv kunna leda till färre tillstånd i respektive område, vilket också underlättar möjligheten till att medge nyetablering.

2.4 Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla kvoterade fördelade arter

Idag gäller infiskningskrav för de flesta särskilda tillstånd inom svenskt fiske. För en del av tillstånden finns det inget krav på att fångsterna ska bestå av någon viss art utan infiskningskravet omfattar all fångst, även icke kvoterade arter. Fiskelicensinnehavare bör inte kunna överlåta all sin individuella tilldelning av olika arter till någon annan och därefter rapportera fångster som inte omfattas av demersala årliga fiskemöjligheter⁶ för att nå upp till infiskningskraven för de olika särskilda tillstånden. Detta

⁶ I enlighet med 10 kap. 1 § Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

kan leda till fler fartyg som endast ligger vid kaj större delen av året. Infiskningskraven ska därför endast gälla fångster av *kvoterade arter* som har *fördelats* på individuell nivå. Undantaget är infiskningskravet för passiva torskfångande redskap i Östersjön som uppgår till 200 kg. Där ska fortsatt gälla att infiskningskravet avser *all fångst* eftersom en del av dessa fiskare behöver kunna fiska med torskfångade redskap för att fånga andra arter än torsk.

2.5 Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

När det gäller fiske som fördelas genom årliga demersala fiskemöjligheter så finns det två typer av särskilda tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten. Detta gäller fiske som sker med torskfångande redskap med bottentrål och långrev i norsk ekonomisk zon i Nordsjön samt fiske efter nordhavsräka i norsk ekonomisk zon i Nordsjön.

Infiskningskraven för tillstånden i norsk ekonomisk zon i Nordsjön finns idag som ett villkor i dessa särskilda tillstånd. För att tydliggöra vad som gäller för att få tillstånd förnyat införs de nu istället i föreskriften.

2.6 Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Möjligheten att byta fartygsskrov eller tillståndshavare används ibland för att kringgå olika begränsningar vad gäller syftet kring HaV:s föreskrifter. Ett exempel på detta är när byte av fartygsskrov sker för att kunna uppfylla infiskningskrav med samma skrov och för samma typ av särskilda tillstånd, men för olika fiskelicens-/tillståndsinnehavare. Ett annat exempel är när skrovbyten genomförs för att kunna fiska efter nordhavsräka med samma skrov men för tillståndshavare som tillhör olika grupper ("Ransonsklass A-C" och "Ransonsklass D-E"). Detta har inneburit att licensinnehavare har fiskemöjligheter på skrov som inte används till fiske och genom skrovbyte sedan möjliggör att de individuellt fördelade kvantiteterna fiskas med endast ett fartyg.

Genom bestämmelsen om ägarkontinuitet⁷ eller generationsskifte enligt 3 kap. 8 § HVMFS 2014:19, har samma fartygsägare kunnat skaffa sig två eller flera särskilda tillstånd av samma typ, trots att det bara är tillåtet för varje fiskelicensinnehavare att ha ett. Detta har varit möjligt genom att exempelvis en fysisk person, som redan har ett särskilt tillstånd, blir ägare

⁷ Med ägarkontinuitet avses att byte av tillståndshavare kan ske om anknytning av betydenhet har förelegat mellan ett fiskefartygs distriktsbeteckning och fysiska personer som kontinuerligt har haft ägarandelar i ett fiskefartyg under de tre senaste åren.

till ett annat fiskefartyg i form av en juridisk person och sedan låter den juridiska personen överta detta tillstånd med stöd av bestämmelserna om ägarkontinuitet.

När skrovbyten och byten av tillståndshavare genomförs på det sätt som beskrivs ovan innebär det ett beteende som i praktiken möjliggör permanent överlåtbarhet av fiskemöjligheter, vilket leder till en större andel fartyg som är mindre aktiva samt att koncentrationsnivåer för olika arter kan kringgå. HaV har inte bemyndigande att införa permanent överlåtbara fiskemöjligheter för demersala arter och kan då inte heller tillämpa bestämmelserna om exempelvis ägarkontinuitet på ett sådant sätt som möjliggör detta.

Eftersom HaV inte vill bidra till tydliga kringgående av olika begränsningar ska skrovbyten och byte av tillståndshavare, utöver vid ägarkontinuitet och generationsskifte, endast tillåtas i följande fall:

1. När ombyggnation av en fiskelicensinnehavares fartyg sker som ändrar dess längd, bredd, motorstyrka eller bruttodräktighet.
2. Vid stadigvarande⁸ byte av fartyg.
3. När en fiskelicensinnehavares fartyg är upptaget på varv eller har ett haveri som medför att fiske inte kan bedrivas under en längre period.
4. Om en fysisk fiskelicensinnehavare ombildar sitt företag till en juridisk person.

För att en person exempelvis inte ska kunna kringgå bestämmelserna om koncentrationsnivåer för olika kvoter kommer HaV ha möjlighet att ta hänsyn till vilka fysiska personer som står bakom en juridisk person såsom ägare eller firmatecknare, när ansökan om byte av tillståndshavare sker genom ägarkontinuitet eller generationsskifte.

2.7 Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

Det finns redan idag möjlighet att nyetablera sig inom olika fisken i den mån beståndssituationen för olika arter medger det. Bestämmelserna om nyetablering för olika särskilda tillstånd behöver dock förtydligas och göras mer enhetliga. Genom enhetliga regler för nyetablering inom särskilda tillstånd underlättar det för sökande att förstå vilka kriterier HaV kommer ta hänsyn till vid eventuell nyetablering inom olika fisken.

⁸ Med stadigvarande avses att fiske ska bedrivas med ett fartyg under en längre period och kontinuerligt. Det ska inte vara möjligt att exempelvis kunna göra skrovbyten mellan två eller flera fartyg inom en kort tidsrymd.

För nyetablering förtydligas det bland annat att en samlad bedömning kommer göras av de olika kriterierna. Kriterierna utgår från målen med fiskeförvaltningen.⁹ Följande kriterier kommer HaV ta hänsyn till vid nyetablering:

1. Sökandes möjlighet att följa landningsskyldigheten med hänsyn till tillgängliga fiskemöjligheter och de förväntade fångsternas sammansättning.
2. Minskad miljöpåverkan genom prioritering av skonsamma och selektiva fiskemetoder samt minskad energiförbrukning.
3. Fiskets bidrag till lokal ekonomi och en balanserad fördelning av fisketillstånden längs Sveriges kust.
4. Balansen i fiskeflottan.
5. Fiskets betydelse för den sökandes försörjning.

Vad gäller fiske med torskfångande redskap i Östersjön tas kapacitetsutrymmet om 4 000 kilowatt bort för nyetablering inom detta fiske. Detta innebär att det inte längre kommer finans något kapacitetstak i kilowatt för nyetablering. Möjligheten till nyetablering i endast ICES delområden 27-32 tas också bort, dock finns möjlighet att ansöka om nyetablering i både västra Östersjön (ICES delområden 22-24) respektive östra Östersjön (ICES delområden 25-32) då separata tillstånd för båda områden införs från den 1 januari 2018 (se kap. 2.4).

En ansökningsperiod för nyetablering införs gällande de olika särskilda tillstånden som sträcker sig mellan den 1 juni-1 oktober, året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket. Bedömningen om det finns kvotutrymme för nyetablering kommer att göras årligen inför fördelning av fiskemöjligheterna i början av året. Det är därför viktigt att ansökan om nyetablering kommer in i god tid inför fördelningen. Undantaget är ansökan om särskilt tillstånd för torskfångande redskap med passiva redskap i Östersjön. Eftersom detta tillstånd inte omfattas av demersala fiskemöjligheter kan ansökan om nyetablering inkomma när som helst under året.

⁹ Se bilaga 2 för närmare beskrivning kring kriterierna och hur de kan tillämpas.

Bilaga 1. Föreskriftsförslag

Havs- och vattenmyndigheten har följande förslag till föreskrift

1. 1. Föreslag till ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet

Med stöd av 2 kap. 7 § och 6 kap. 8 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen föreslår HaV att Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet, ska ändras enligt följande;

5 kap. 3 c §, 6 kap. 4 och 12 §§, 7 kap. 2 och 4 §§ och 8 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

3 kap. 6 och 8 §§, 6 kap. 9 och 10 §§, 10 kap. 1 och 12 §§ samt rubriken till 10 kap. 10 a § ska ha följande lydelse, *samt*

att det i föreskriften ska införas sex nya paragrafer, 3 kap. 7 a och 8 a §§, 4 kap. 2 § och 10 kap. 5 a, 5 b och 10 a §§ och närmast före 3 kap. 7 a § och 10 kap. 10 a § nya rubriker.

3 kap. Gemensamma bestämmelser om särskilt tillstånd 6 § Den som har beviljats stöd i samband med definitivt upphörande av fiskeverksamheten enligt artikel 27 e i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 av den 27 juli 2006 om Europeiska fiskerifonden ska inte beviljas nytt tillstånd för fiske enligt 6 kap. 1, 2 och 9 §§ eller 8 kap. 1 §. (HVMFS 2014:19).	3 kap. Gemensamma bestämmelser om särskilt tillstånd 6 § Den som har beviljats stöd i samband med definitivt upphörande av fiskeverksamheten enligt artikel 27 e i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 av den 27 juli 2006 om Europeiska fiskerifonden ska inte beviljas nytt tillstånd för fiske enligt 6 kap. 1 och 9 §§ eller 8 kap. 1 §.
--	--

Motivering: Hänvisningen till 6 kap. 2 § tas bort då möjligheten att fiska efter havskräfta med bottentrål med maskstorlek 70 millimeter eller större försedd med artsorterande rist numera framgår av 6 kap. 1 §.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	Närmare om infiskningskrav 7 a § När det krävs en minsta mängd rapporterad och landad fångst för att en fiskelicensinnehavare ska beviljas ett särskilt tillstånd enligt 10 kap. 1 § första stycket 2-6 (infiskningskrav), ska den angivna kvantiteten ha kvotavräknats fiskelicensinnehavaren årliga demersala fiskemöjligheter vid fiske med stöd av det aktuella tillståndet.

Motivering: Det har tidigare varit otydligt vilket fiske infiskningskravet avser. En ny paragraf införs av vilken det framkommer att infiskningskrav ska gälla *kvoterade fördelade arter* för alla de olika kategorier av redskaps-tillstånd som har infiskningskrav.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Byte av tillståndshavare inom fiskeföretag 8 § Förnyat särskilt tillstånd för fiske enligt <i>dess</i> föreskrifter samt bilaga 7, stycke B 2.7, Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, får beviljas om <i>förutsättningarna i andra och tredje styckena är uppfyllda</i>. Förnyat tillstånd får beviljas om fiskeverksamheten har bedrivits under oförändrad distriktsbeteckning 1. av en och samma fiskelicensinnehavare, eller 2. flera efter varandra följande fiskelicensinnehavare a) om anknytning av betydenhet under de tre senaste åren kontinuerligt har förelegat mellan fiskefartygets distriktsbeteckning och fysiska personer som har	Byte av tillståndshavare inom fiskeföretag 8 § Förnyat särskilt tillstånd för fiske enligt kap. 4, 6 – 8 samt bilaga 7, stycke B. 7, Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, får beviljas om fiskeverksamheten har bedrivits under oförändrad distriktsbeteckning av 1. en och samma fiskelicensinnehavare, eller 2. flera efter varandra följande fiskelicensinnehavare a) där anknytning av betydenhet under de tre senaste åren kontinuerligt har förelegat mellan fiskefartygets distriktsbeteckning och fysiska personer som har ägarandelar (ägarkontinuitet), eller b) där tillståndshavarna har

ägarandelar (ägarkontinuitet), eller b) där tillståndshavarna har anknytning till varandra genom släktskap som vid generationsskifte inom familj eller annan liknande omständighet. Undantag från kravet på oförändrad distriktsbeteckning kan göras om orsaken till bytet av beteckning är att fartyget har bytt hemmahamn eller liknande omständighet som inte innebär att ägarstrukturen för fartyget har förändrats. <i>Bestämmelsen gäller inte tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten enligt 4 kap. eller sådana överlåtbara pelagiska fiskerättigheter som regleras i 5 kap. (HVMFS 2016:33)</i>	anknytning till varandra genom släktskap som vid generationsskifte inom familj eller annan liknande omständighet. <i>Vid prövningen av ansökan kan Havs- och vattenmyndigheten komma att beakta vilka fysiska personer som står bakom en juridisk person såsom ägare eller firmatecknare.</i> Undantag från kravet på oförändrad distriktsbeteckning kan göras om orsaken till bytet av beteckning är att fartyget har bytt hemmahamn eller liknande omständighet som inte innebär att ägarstrukturen för fartyget har förändrats.
---	---

Motivering: Genom bestämmelsen om ägarkontinuitet eller generationsskifte har samma fartygsägare kunnat skaffa sig två eller flera särskilda tillstånd av samma typ, trots att det bara är tillåtet för varje fiskelicensinnehavare att ha ett. Detta har varit möjligt genom att exempelvis en fysisk person, som redan har ett särskilt tillstånd, blir ägare till ett annat fiskefartyg i form av en juridisk person och sedan låter den juridiska personen överta detta tillstånd med stöd av bestämmelserna om ägarkontinuitet.

När byten av tillståndshavare möjliggörs på detta sätt innebär det ett beteende som i praktiken möjliggör permanent överlåtbarhet av fiskemöjligheter, vilket bland annat leder till att koncentrationsnivåer för olika arter, som följer av 10 kap. 13 §, kan kringgå. HaV har inte bemyndigande att införa permanent överlåtbara fiskemöjligheter för demersala arter och kan därför inte tillämpa bestämmelserna om exempelvis ägarkontinuitet på ett sådant sätt som möjliggör detta.

För att en person exempelvis inte ska kunna kringgå bestämmelserna om koncentrationsnivåer för olika kvoter genom att vara ägare eller firmatecknare, kommer HaV ha möjlighet att ta hänsyn till vilka fysiska personer som står bakom en juridisk person såsom ägare eller firmatecknare, när ansökan om byte av tillståndshavare sker genom ägarkontinuitet eller generationsskifte.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	8 a § En fiskelicensinnehavare som enligt 8 § får förnya ett särskilt

	tillstånd, får därutöver endast ändra förutsättningarna för ett särskilt tillstånd i följande fall: 1. ombyggnation av fartyget som ändrar dess längd, bredd, motorstyrka eller bruttodräktighet, 2. stadigvarande byte av fartyg, 3. fartyget är upptaget på varv eller har ett haveri som medför att fiske inte kan bedrivas under en längre period, 4. en fysisk fiskelicensinnehavare ombildar sitt företag till en juridisk person.
--	--

Motivering: Möjligheten att byta tillståndshavare eller fartygsskrov används ibland för att kringgå olika begränsningar i föreskriften. Exempel på detta är när byte av skrov sker för att kunna uppfylla infiskningskravet för flera tillstånd av samma typ med samma skrov eller för att kunna fiska nordhavsräka i "Ransonsklass A-C" med ett skrov som vid årets början har tillstånd i "Ransonsklass D-E". När skrovbyten möjliggörs på detta sätt innebär det ett beteende som i praktiken möjliggör permanent överlåtbarhet av fiskemöjligheter, vilket leder till en större andel fartyg som är mindre aktiva.

Eftersom HaV inte vill bidra till tydliga kringgående av olika begränsningar i regelverket ska skrovbyten och byte av tillståndshavare, utöver vid ägar-kontinuitet och generationsskifte, endast tillåtas i de fall som räknas upp i bestämmelsen. Finns det utöver dessa uppräknade exempel särskilda skäl att ändå bevilja grunden för det särskilda tillståndet, har HaV möjlighet att enligt 3 kap. 11 § medge undantag från bestämmelsen.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	4 kap. Tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten 2 § Som ett villkor för förnyat särskilt tillstånd för fiske i norsk ekonomisk zon i Nordsjön enligt 1 § gäller att en fiskelicensinnehavare med stöd av det särskilda tillståndet för fiske i norsk ekonomisk zon samt 1. tillstånd för fiske med torskfångande redskap enligt 6

	<i>kap. 1 §, eller</i> <i>2. tillstånd för fiske efter</i> <i>nordhavsräka enligt 8 kap.</i> <i>i fiskeloggbok eller</i> <i>kustfiskejournal har rapporterat</i> <i>en fångst av minst 1 000 kilogram</i> <i>i norsk ekonomisk zon under</i> <i>perioden 1 januari – 30 november</i> <i>kalenderåret före det år som det</i> <i>förnyade tillståndet avser.</i>
--	---

Motivering: För fiske utanför EU:s fiskevatten finns, enligt EU-rätten¹⁰, ett särskilt tillståndskrav. Vid denna typ av fiske gör HaV en ansökan till EU-kommissionen som tar upp fartyget på en s.k. baslista. HaV kan därefter meddela fiskelicensinnehavaren särskilt tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten. Det är endast fartyg som är med på baslistan som får fiska i norsk ekonomisk zon (NEZ) i Nordsjön.

Gällande fiske som fördelas genom årliga demersala fiskemöjligheter finns det två typer av tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten. Dels fiske med torskfångande redskap i NEZ i Nordsjön enligt 6 kap. 1 § (bottentrål eller långrev), dels fiske efter nordhavsräka i NEZ i Nordsjön enligt 8 kap. 1 §.

Infiskningskraven för fiske i NEZ i Nordsjön finns idag som ett villkor i de särskilda tillstånden för fiske i detta område. De tas nu in i föreskrifterna.

Syftet med infiskningskravet är att tilldelningen av årliga demersala fiskemöjligheter ska göras till fiskelicensinnehavare som bedriver fiske i zonen. Fördelning av fiskemöjligheter ska inte ske till licensinnehavare som endast överlåter sina fiskemöjligheter utan att fiska.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
6 kap. Tillstånd för fiske med torskfångande redskap 4 § <i>En fiskelicensinnehavare får efter ansökan beviljas tillstånd för nyetablering av fiske enligt 1 § i den utsträckning som beståndssituationen tillåter. Vid sådan prövning ska Havs- och</i>	

¹⁰ Rådets förordning (EG) nr. 1006/2008 av den 29 september 2008 om tillstånd till fiskeverksamhet för gemenskapens fiskefartyg i vatten utanför gemenskapens vatten och om tillträde för fartyg från tredjeland till gemenskapens vatten, om ändring av förordningarna (EEG) nr. 2847/93 och (EG) nr. 1627/94 och om upphävande av förordning (EG) nr. 3317/94.

vattenmyndigheten beakta fiskets betydelse för den sökande i förhållande till annat fiske som den sökande bedriver, behoven av regional utveckling och andra särskilda skäl.

En ansökan om nyetablering ska ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den 1 oktober året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket. En ansökan som kommer in senare avvisas.

Motivering: Paragrafen upphävs eftersom en gemensam bestämmelse om nyetablering för alla tillståndstyper förs in i 10 kap. 5 b §.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<i>Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Östersjön</i> 9 § I Östersjön får ett svenskt fiskefartyg endast efter särskilt tillstånd av Havs- och vattenmyndigheten ombord medföra eller använda 1. aktiva redskap bestående av trål, snurrevad eller liknande släpredskap vilkas maskstorlek är 105 millimeter eller mer, eller 2. passiva redskap bestående av a) bottensatta nät, insnärjningsnät eller grimgarn vilkas maskstorlek är 110 millimeter eller mer, eller b) krokredskap vid fiske efter torsk. En fiskelicensinnehavare får högst inneha ett sådant särskilt tillstånd som avses i första stycket. Tillståndskravet i första stycket gäller inte fartyg under åtta meter som fiskar med passiva redskap. (HVMFS 2016:33).	<i>Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Östersjön</i> 9 § I västra respektive östra Östersjön får ett svenskt fiskefartyg endast efter särskilt tillstånd av Havs- och vattenmyndigheten ombord medföra eller använda 1. aktiva redskap bestående av trål, snurrevad eller liknande släpredskap vilkas maskstorlek är 105 millimeter eller mer, eller 2. passiva redskap bestående av a) bottensatta nät, insnärjningsnät eller grimgarn vilkas maskstorlek är 110 millimeter eller mer, eller b) krokredskap vid fiske efter torsk. En fiskelicensinnehavare får högst inneha ett sådant särskilt tillstånd i var och ett av områdena som avses i första stycket. Tillståndskravet i första stycket gäller inte fartyg under åtta meter som fiskar med passiva redskap.

Motivering: I Östersjön finns två kvoter för torsk, i västra Östersjön (ICES delområden 22-24) respektive östra Östersjön (ICES delområden 25-32). Idag gäller ett särskilt tillstånd för fiske i båda områdena. Förslaget är att

det införs separata tillstånd för torskfångande redskap i västra respektive östra Östersjön. Separata tillstånd bedöms kunna öka möjligheterna till att kunna bevilja nyetableringar i det fall att beståndssituationen och fiskekapaciteten i ett område skulle medge det, men inte i det andra.

Det förtydligas också att en fiskelicensinnehavare kommer kunna ha tillstånd med torskfångande redskap i båda områdena, men inte mer än ett i vardera område.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
10 § Havs- och vattenmyndigheten får bevilja en fiskelicensinnehavare ett förnyat tillstånd enligt 9 § om licensinnehavaren i fiskeloggbok eller kustfiskejournal har rapporterat en landad fångst om minst 1. 1 000 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd enligt 9 § första stycket 1, eller 2. 200 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd enligt 9 § första stycket 2. Rapporteringen enligt första stycket ska avse fiske under perioden 1 januari – 30 november kalenderåret före den förvaltningsperiod som det förnyade tillståndet avser. (HVMFS 2016:33).	10 § Havs- och vattenmyndigheten får bevilja en fiskelicensinnehavare ett förnyat tillstånd enligt 9 § om licensinnehavaren i fiskeloggbok eller kustfiskejournal har rapporterat en landad fångst om minst 1. 1 000 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd i <i>västra respektive östra Östersjön</i> enligt 9 § första stycket 1, eller 2. 200 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd i <i>västra respektive östra Östersjön</i> enligt 9 § första stycket 2. Rapporteringen enligt första stycket ska avse fiske under perioden 1 januari – 30 november kalenderåret före den förvaltningsperiod som det förnyade tillståndet avser.

Motivering: Bestämmelsen om infiskningskrav justeras med hänsyn till förslaget om separata tillstånd för västra respektive östra Östersjön. Syftet med infiskningskravet är att det ska vara fartyg med viss fiskeaktivitet som beviljas tillstånd.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
12 § Även om förutsättningarna i 9 § inte är uppfyllda kan tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Östersjön beviljas för fiske med sådana passiva redskap som anges i 9 § första stycket 2, i den utsträckning beståndssituationen tillåter, i	

<i>följande fall.</i> <i>1. Om nyetableringen främjar det småskaliga kustfisket eller regional utveckling. Vid prövning av en ansökan om sådan nyetablering läggs särskild vikt vid att det finns en plan för fiskeverksamheten. Tillstånd kan beviljas till dess ett kapacitetsutrymme om 4 000 kilowatt har tagits i anspråk.</i> <i>2. I mån av kapacitetsutrymme räknat i kilowatt, nyetablering för fartyg vars största längd understiger 12 meter med vilket fiske bedrivs endast i ICES delområden 27-32.</i>	
---	--

Motivering: Paragrafen upphävs eftersom en gemensam bestämmelse om nyetablering för alla tillståndstyper förs in i 10 kap. 5 b §.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
7 kap. Tillstånd för fiske efter havskräfta med bur 2 § Den som har tillstånd för fiske med burar efter havskräfta under ett visst kalenderår får fortsätta att bedriva fiske med stöd av tillståndet till utgången av januari följande kalenderår.	

Motivering: Fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter gäller per kalenderår och infiskningskravet ska vara uppfyllt senast den 30 november året före. Det finns därför ingen möjlighet att fortsätta bedriva fiske efter havskräfta med bur till den 31 januari om en fiskelicensinnehavare inte beviljas förnyad individuell fördelning. Paragrafen ska därför upphävas.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
4 § En fiskelicensinnehavare får efter ansökan beviljas tillstånd för nyetablering av fiske enligt 1 § i mån av utrymme. Inkomna ansökningar prioriteras med beaktande av följande kriterier. <i>1. Förutsättningar för sökanden</i>	

att bedriva ett regionalt baserat fiske. 2. En balanserad fördelning av fisketillstånden längs kusten. 3. Burfiskets betydelse i förhållande till sökandens övriga fisken. En ansökan om nyetablering ska ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den 1 oktober året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket. En ansökan som kommer in senare avvisas.	
--	--

Motivering: Paragrafen upphävs eftersom en gemensam bestämmelse om nyetablering för alla tillståndstyper förs in i 10 kap. 5 b §.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
8 kap. Tillstånd för fiske efter nordhavsräka 2 § En fiskelicensinnehavare får efter ansökan beviljas tillstånd för nyetablering av fiske enligt 1 § i den utsträckning som beståndssituationen tillåter. Vid sådan prövning ska Havs- och vattenmyndigheten beakta fiskets betydelse för den sökande i förhållande till annat fiske som den sökande bedriver, behoven av regional utveckling och andra särskilda skäl. En ansökan om nyetablering ska ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den 1 oktober året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket. En ansökan som kommer in senare avvisas.	

Motivering: Paragrafen upphävs eftersom en gemensam bestämmelse om nyetablering för alla tillståndstyper förs in i 10 kap. 5 b §.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
10 kap. Demersala årliga fiskemöjligheter <i>Fiske av demersala arter som kräver tilldelning av fiskemöjligheter utöver särskilt tillstånd</i> 1 § Följande fisken, som kräver särskilt tillstånd, ska förenas med årliga individuella fiskemöjligheter. 1. 5 kap. 1 § (fiske efter pelagiska arter), 2. 6 kap. 1 § (fiske med torskfångande redskap i Västerhavet), 3. 6 kap. 9 § första stycket 1 (aktiva torskfångande redskap i Östersjön), 4. 7 kap. 1 § (fiske efter havskräfta med bur), 5. 8 kap. 1 § (fiske efter nordhavsräka). Första stycket gäller vid fiske efter följande arter och i följande havsområden. 1. torsk i Skagerrak, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön, 2. kolja i Skagerrak, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön, 3. vitling i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön, 4. gråsej i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön, 5. nordhavsräka i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön, 6. havskräfta i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, 7. rödspotta i Skagerrak. Efter särskilt beslut från Havs- och vattenmyndigheten kan ytterligare arter och kvotområden omfattas av bestämmelsen i första stycket. (HVMFS 2016:33).	10 kap. Demersala årliga fiskemöjligheter <i>Fiske av demersala arter som kräver tilldelning av fiskemöjligheter utöver särskilt tillstånd</i> 1 § Följande fisken, som kräver särskilt tillstånd, ska förenas med årliga individuella fiskemöjligheter. 1. 5 kap. 1 § (fiske efter pelagiska arter), 2. 6 kap. 1 § (fiske med torskfångande redskap i Västerhavet), 3. 6 kap. 9 § första stycket 1 (aktiva torskfångande redskap i Östersjön), 4. 7 kap. 1 § (fiske efter havskräfta med bur), 5. 8 kap. 1 § (fiske efter nordhavsräka). 6. 4 kap. 2 § (fiske i norsk ekonomisk zon i Nordsjön). Första stycket gäller vid fiske efter följande arter och i följande havsområden. 1. torsk i Skagerrak, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön, 2. kolja i Skagerrak, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön, 3. vitling i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön, 4. gråsej i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön, 5. nordhavsräka i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön, 6. havskräfta i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, 7. rödspotta i Skagerrak. Efter särskilt beslut från Havs- och vattenmyndigheten kan ytterligare arter och kvotområden omfattas av bestämmelsen i första stycket.

Motivering: I första stycket läggs det till en ny punkt 6 om särskilt tillstånd för fiske i norsk ekonomisk zon i Nordsjön. Bakgrunden är den nya bestämmelsen i 4 kap. 2 § om infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	Nyetablering 5 a § Om tillgången på fisk tillåter det, får en fiskelicensinnehavare, efter ansökan beviljas tillstånd för nyetablering av fiske som fördelas genom årliga demersala fiskemöjligheter enligt 10 kap. 1 § första stycket 2-6. Vid prövningen ska hänsyn tas till utrymmet på botten eller i det aktuella vattenområdet i fisken där detta är begränsande. För att en sökande ska få sin ansökan om nyetablering prövad ska den ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten mellan den 1 juni – 1 oktober, året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket. En ansökan som kommer in utanför ovanstående tidsperiod avvisas.

Motivering: En ny paragraf införs som reglerar nyetablering för vissa särskilda tillstånd i föreskriften. Utformningen är delvis hämtad från de nuvarande bestämmelserna om nyetablering för de olika särskilda tillstånden. Ordet "beståndssituationen" ersätts med "tillgången på fisk" för att bättre beskriva att även kvotutrymmet ska bedömas. Begreppet "tillgången på fisk" används även när det gäller prövning av fiskelicens enligt 30 § fiskelagen (1993:787).

Bedömningen av utrymmet på botten görs idag när det gäller nyetablering av fiske efter havskräfta med bur. Normalt är detta inte ett problem i andra typer av fisken men det är ändå en fråga som kan behöva beaktas. Underlag för bedömningen av utrymmet på botten eller i det aktuella vattenområdet kan komma från fiskets organisationer och GIS-kartor som HaV har möjlighet att ta fram med utgångspunkt från rapportering i loggbok.

En ansökningsperiod för nyetablering införs också vad gäller de olika särskilda tillstånden. Perioden sträcker sig mellan den 1 juni – 1 oktober, året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket.

Bedömningen om det finns kvotutrymme för nyetablering kommer att göras årligen inför fördelning av fiskemöjligheterna i början av året. Det är därför viktigt att ansökan om nyetablering kommer in i god tid inför fördelningen.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<i>5 b § Om Havs- och vattenmyndigheten behöver prioritera mellan inkomna ansökningar ska en samlad bedömning göras och följande kriterier beaktas.</i> <i>1. Sökandes möjlighet att följa landningsskyldigheten med hänsyn till tillgängliga fiskemöjligheter och de förväntade fångsternas sammansättning.</i> <i>2. Minskad miljöpåverkan genom prioritering av skonsamma och selektiva fiskemetoder samt minskad energiförbrukning.</i> <i>3. Fiskets bidrag till lokal ekonomi och en balanserad fördelning av fisketillstånden längs Sveriges kust.</i> <i>4. Balansen i fiskeflottan.</i> <i>5. Fiskets betydelse för den sökandes försörjning.</i> <i>Om alla andra kriterier är likvärdiga ska prioriteringen göras genom lottning.</i>

Motivering: I denna bestämmelse framgår hur HaV kommer prioritera mellan olika ansökningar om nyetablering.

Det finns redan möjlighet att nyetablera sig inom olika fisken i den mån beståndssituationen för olika arter medger det. Bestämmelserna om nyetablering för olika särskilda tillstånd behöver dock förtydligas och göras mer enhetliga. Det finns inte skäl att ha olika bestämmelser om prioritering av ansökan vid nyetablering för olika särskilda tillstånd. Det förtydligas också att en samlad bedömning kommer göras av de olika kriterierna.

Kriterierna utgår från målen med fiskeförvaltningen. Se bilaga 2 för närmare beskrivning kring kriterierna och hur de kan tillämpas.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	Regional tilldelning av torsk i Östersjön 10 a § Den som enbart har tillstånd för torskfångande redskap i Östersjön enligt 6 kap. 9 § första stycket 1 kan, utöver den fångstmängd som grundas på en överlåtbar demersal fiskemöjlighet enligt 1 §, tilldelas en extra fångstmängd av torsk i Östersjön (regional tilldelning). Den regionala tilldelningen ska utgå från det fiske som Havs- och vattenmyndigheten har kvotavräknat fiskelicensinnehavaren de två åren före det föregående kalenderåret. Den regionala tilldelningen kvotavräknas före de årliga demersala fiskemöjligheterna.

Motivering: För att gynna trålarna i östersjöflottan så ska de fiskelicensinnehavare som endast har tillstånd att fiska med torskfångande redskap med trål i Östersjön premieras i form av en regional tilldelning.

Anledningen till att använda de två åren före det föregående kalenderåret som period för den regionala tilldelningen är för att en aktiv fiskare ska ha möjlighet att vara exempelvis sjuk ett år utan att hela dennes regionala tilldelning försvinner. För den regionala tilldelningen år 2018 kommer åren 2015-2016 att användas som period i enlighet med vad som framkommer av föreskriften.

Den regionala fördelningen ska inte kunna överlåtas till andra fiskelicensinnehavare (se 12 §). För att ändå möjliggöra att en tillståndshavare med regional tilldelning ska kunna överlåta kvantiteter av torsk till andra, kommer den regionala tilldelningen att avräknas först vid avräkningen av en licensinnehavares totala tilldelning av torsk.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
Överlåtelser av fiskemöjligheter 12 § Efter godkännande från Havs- och vattenmyndigheten får den årliga demersala fiskemöjligheten helt eller delvis överlåtas mellan fiskelicensinnehavare under det år fiskemöjligheten får användas. Överlåtelserna får inte försvåra genomförandet av landningsskyldigheten. (HVMFS 2016:33).	Överlåtelser av fiskemöjligheter 12 § Efter godkännande från Havs- och vattenmyndigheten får den årliga demersala fiskemöjligheten helt eller delvis överlåtas mellan fiskelicensinnehavare under det år fiskemöjligheten får användas. Överlåtelserna får inte försvåra genomförandet av landningsskyldigheten. <i>Regional tilldelning enligt 10 a § får inte överlåtas.</i>

Motivering: Den regionala fördelningen ska inte kunna överlåtas till andra fiskelicensinnehavare eftersom den regionala tilldelningen ska användas för eget fiske.

Bilaga 2. Enhetliga bestämmelser om prioritering av ansökan om nyetablering

Enhetliga regler för nyetablering

Idag finns olika bestämmelser om nyetablering för de särskilda tillstånden. I remissen föreslås en gemensam bestämmelse för nyetablering för vissa tillståndstyper (demersala fisken). I denna bilaga beskrivs bakgrunden för kriterierna och hur dessa kan tillämpas.

En grundläggande utgångspunkt är tillgången på fisk och utrymmet på botten och i vattenområdet där fisket ska bedrivas. Detta förklaras i motiveringen till föreskriften och utvecklas inte närmare här. Det är prioriteringen mellan olika ansökningar som ska klargöras. Här följer en närmare beskrivning kring de kriterier som har valts och hur de kan tillämpas.

Kriterierna för nyetablering är tänkta att avspegla målen med fiskeförvaltningen

Utgångspunkten för kriterierna för nyetablering är att de ska avspegla de övergripande målen med fiskeförvaltningen. Den gemensamma fiskeripolitiken ska säkerställa att fiske- och vattenbruksverksamheterna är miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen. Dessa mål konkretiseras på olika sätt, t.ex. i grundförordningens bestämmelser om fördelning av fiskemöjligheter (se nedan).

Följande kriterier ska gälla för prioritering mellan olika sökande

Kriterierna har valts utifrån grundförordningen med hänsyn till att de konkretiserar målen med fiskeriförvaltningen samtidigt som det bedöms praktiskt möjligt att använda dem för att prioritera mellan ansökningar.

1. *Sökandes möjlighet att följa landningsskyldigheten med hänsyn till tillgängliga fiskemöjligheter och de förväntade fångsternas sammansättning.* (Artikel 2.5 a och 16.7 i grundförordningen)

Tillämpning: Om det t.ex. endast finns kvotutrymme när det gäller riktat fiske efter havskräfta i Västerhavet men inte kvotutrymme för bifångstarter kan tillstånd för fiske med bottentrål försedd med artsorterande rist, som ger färre bifångster, prioriteras före en ansökan om tillstånd för fiske utan sådan rist.

2. *Minskad miljöpåverkan genom prioritering av skonsamma och selektiva fiskemöjligheter samt minskad energiförbrukning.* (Artikel 17 i grundförordningen)

Tillämpning: Minskad energikonsumtion är något som inte har beaktats vid fördelning av fiskemöjligheter tidigare. T.ex. kan modernare motorer eller regionalt fiske som har kortare gångtider mellan fiskeplats och hamn prioriteras (minskad energikonsumtion – minskade utsläpp).

3. *Fiskets bidrag till lokal ekonomi och en balanserad fördelning av fisketillstånden längs Sveriges kust.* (Artikel 17 i grundförordningen)

Tillämpning: En ansökan från en region med färre yrkesfiskare kan t.ex. prioriteras före en ansökan från en region där det redan finns många yrkesfiskare (kvoten gäller ju ofta över ett större område). Detta tillämpas redan indirekt i fisket efter havskräfta med bur där utrymmet på botten har begränsat möjligheten till nyetablering i vissa områden. Underlag om utrymme på botten eller i vattenområdet kan tas fram i samråd med yrkesfisket och länsstyrelsen samt genom kartor där fiskeplatser som rapporteras i loggbok beaktas.

4. *Balansen i fiskeflottan.* (Artikel 22 i grundförordningen)

Tillämpning: Medlemsstaten är skyldig att årligen ta fram en rapport om balansen i fiskeflottan och vidta åtgärder om det inte finns balans mellan fiskemöjligheter och fiskekapacitet. Med balans i fiskeflottan avses både biologiska, ekonomiska och tekniska aspekter. Kriterierna som ska användas till rapporten enligt EU:s riktlinjer är inte helt anpassade till nationella förhållanden, därför görs inte hänvisning till EU-bestämmelsen direkt i föreskriften, utan en mer nationellt anpassad bedömning görs efter segment. Om t.ex. överetablering bedöms finnas i ett segment kan hänsyn tas till detta.

5. *Fiskets betydelse för sökandes försörjning* (Artikel 2.5. i grundförordningen)

Tillämpning: Den som redan har omfattande fiskemöjligheter kan t.ex. prioriteras efter den som vill nyetablera sig. En etablerad yrkesfiskare som har små fiskemöjligheter kan även prioriteras före en nyetablering.

Om det inte är möjligt att prioritera mellan ärenden med de ovan nämnda kriterierna, t.ex. då ansökningarna är jämbördiga, föreslås som en sista möjlighet att prioriteringen kan avgöras genom lottning. På detta sätt gör exempelvis vissa universitet vid antagande av studenter, så det är ett etablerat sätt för statliga myndigheter att prioritera mellan ansökningar.

Bilaga 3. Konsekvensutredning

I konsekvensutredningens olika delavsnitt behandlas de sju förslag som beskrivits i remissen:

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön
2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot
3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön
4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av *kvoterade fördelade arter*
5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön
6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare
7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd *och* demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Idag är det 40 fiskelicensinnehavare som har beviljats särskilt tillstånd för torskfångande redskap med trål i Östersjön. Flera av licensinnehavarna förväntas sannolikt inte nyttja sina samtliga fiskemöjligheter för torsk i Östersjön medan andra är helt beroende av detta fiske. Samtidigt är lönsamheten för de som endast har tillstånd att fiska med torskfångande redskap i Östersjön låg vilket främst beror på prisbilden för torsk i Östersjön. Det finns en risk att antalet fiskelicensinnehavare i Östersjön kan komma att minska om ingenting görs för att öka fiskemöjligheterna för dessa licensinnehavare. Detta skulle kunna leda till regional obalans inom den svenska fiskeflottan och till andra negativa konsekvenser för den lokala ekonomin i området.

De senaste tre åren (2014-2016) är det 12 tillståndshavare som har stått för 80 % av den totala infiskningen av torsk bland trålfisket i Östersjön. Av dessa har tio enbart tillstånd att bedriva fiske med torskfångande redskap med trål i Östersjön. Totalt är det 22 stycken tillståndshavare som enbart

har tillstånd att bedriva fiske efter torsk i Östersjön, men 18 av de 40 övriga innehavarna av detta tillstånd har även tillstånd i Västerhavet eller pelagiskt tillstånd.

HaV gör bedömningen att det finns motiv för att införa särskilda åtgärder för att främja det östersjöbaserade trålfisket efter torsk. Därför föreslås en justering av fördelningsmodellen som innebär att särskild regional hänsyn införs i detta fiske genom regional tilldelning av torsk i Östersjön.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Då tilldelningar på 1-2 kg av en kvot anses vara alldeles för låga (en enda fisk kan väga mer än detta) föreslås en minsta nivå på tilldelningarna. Bestämmelsen innebär att alla som har en tilldelning större än noll, oavsett om den grundar sig på egen fångsthistorik eller en avsättning av bifångst/grundnivå, får som lägst en tilldelning på 20 kg. Har fiskelicensinnehavaren däremot ingen fångsthistorik eller omfattas av avsättning för bifångst eller grundnivå av en kvot får denne ingen tilldelning.

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

Idag omfattar det särskilda tillståndet för fiske med torskfångande redskap i Östersjön både västra (ICES delområden 22-24) och östra Östersjön (ICES delområden 25-32). Separata tillstånd bedöms bland annat öka möjligheten att kunna bevilja nyetableringar i det fall att beståndssituationen och fiskkapaciteten i ett av områdena medger det, men inte i det andra.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

För de flesta särskilda tillstånd inom svenskt fiske finns ett infiskningskrav för att kunna få ett tillstånd förnyat nästkommande förvaltningsperiod. För en del av tillstånden finns inget krav på att fångsterna ska bestå av någon viss art utan infiskningskravet omfattar all fångst, d.v.s. även icke kvoterade arter.

Regleringen innebär att infiskningskraven ska gälla fångst av kvoterade arter som har fördelats på individuell nivå. Detta gäller för samtliga demersala tillstånd utom för passiva torskfångande redskap i Östersjön, där infiskningskravet som uppgår till 200 kg fortsatt ska gälla *all fångst*. Undantaget för passiva torskfångande redskap i Östersjön beror på att en del av dessa fiskare behöver kunna fiska med torskfångande redskap för att fånga andra arter än torsk.

Bakgrunden till regleringen är att det inte bedöms rimligt att en fiskelicensinnehavare ska kunna överlåta all sin individuella tilldelning av olika arter till någon annan och istället rapportera fångster som inte omfattas av

demersala årliga fiskemöjligheter enligt 10 kap. 1 § HVMFS 2014:19, för att nå upp till infiskningskraven för de olika särskilda tillstånden.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

Idag framkommer infiskningskraven för de särskilda tillstånden i norsk ekonomisk zon i Nordsjön som ett villkor i tillstånden. För att tydliggöra vad som gäller för att få tillstånd förnyat så införs de nu istället i föreskriften.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Möjligheten att byta fartygsskrov eller tillståndshavare används ibland för att kringgå syftet med olika begränsningar i HaV:s föreskrifter. Ett exempel på detta är när byte av skrov sker för att kunna uppfylla infiskningskrav med samma skrov och för samma typ av särskilda tillstånd, men för olika fiskelicensinnehavare. Ett annat exempel är när skrovbyten genomförs för att kunna fiska efter nordhavsräka med samma skrov men för tillståndshavare som tillhör olika grupper ("Ransonsklass A-C" och "Ransonsklass D-E"). Detta har inneburit att licensinnehavare har fiskemöjligheter på skrov som inte används till fiske och genom skrovbyte sedan möjliggör att de individuellt fördelade kvantiteterna fiskas med endast ett fartyg.

Genom bestämmelsen om ägarkontinuitet¹¹ eller generationsskifte enligt 3 kap. 8 § HVMFS 2014:19, har samma fartygsägare kunnat skaffa sig två eller flera särskilda tillstånd av samma typ, trots att det bara är tillåtet för varje fiskelicensinnehavare att ha ett. Detta har varit möjligt genom att exempelvis en fysisk person, som redan har ett särskilt tillstånd, blir ägare till ett annat fiskefartyg i form av en juridisk person och sedan låter den juridiska personen överta även detta tillstånd med stöd av bestämmelserna om ägarkontinuitet.

När skrovbyten och byten av tillståndshavare möjliggörs på det sätt som beskrivs ovan innebär det ett beteende som i praktiken möjliggör permanent överlåtbarhet av fiskemöjligheter, vilket leder till en större andel fartyg som är mindre aktiva samt att koncentrationsnivåer för olika arter kan kringgå. HaV har inte bemyndigande att införa permanent överlåtbara fiskemöjligheter för demersala arter och kan då inte heller tillämpa bestämmelserna om exempelvis ägarkontinuitet på ett sådant sätt som möjliggör detta.

¹¹ Med ägarkontinuitet avses att byte av tillståndshavare kan ske om anknytning av betydenhet har förelegat mellan ett fiskefartygs distriktsbeteckning och fysiska personer som kontinuerligt har haft ägarandelar i ett fiskefartyg under de tre senaste åren.

Eftersom HaV inte vill bidra till tydliga kringgående av olika begränsningar ska skrovbyten och byte av tillståndshavare, utöver vid ägarkontinuitet och generationsskifte, endast kunna ske i några få fall.

För att en person exempelvis inte ska kunna kringgå bestämmelserna om koncentrationsnivåer för olika kvoter kommer HaV ha möjlighet att ta hänsyn till vilka fysiska personer som står bakom en juridisk person såsom ägare eller firmatecknare, när ansökan om byte av tillståndshavare sker genom ägarkontinuitet eller generationsskifte.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

Bestämmelserna om nyetablering gällande olika särskilda tillstånd justeras och förtydligas för att underlätta för sökanden att förstå vilka kriterier HaV kommer ta hänsyn till vid eventuell nyetablering inom de olika fiskena. Det framkommer bland annat att en samlad bedömning kommer göras av de olika kriterierna.

Vad gäller fiske med torskfångande redskap i Östersjön så tas kapacitetsutrymmet om 4 000 kilowatt för nyetablering inom detta fiske bort. Möjligheten till nyetablering i endast ICES delområden 27-32 tas också bort, dock finns möjlighet att ansöka om nyetablering i både västra Östersjön (ICES delområden 22-24) och östra Östersjön (ICES delområden 25-32) då separata tillstånd för båda områdena införs.

Det fastställs också en ansökningsperiod för nyetablering, gällande de olika särskilda tillstånden, som sträcker sig mellan 1 juni-1 oktober året före det kalenderår som den sökande avser att påbörja fisket. Bedömningen om det finns kvotutrymme för nyetablering kommer att göras årligen inför fördelning av fiskemöjligheterna i början av året. Det är därför viktigt att ansökan om nyetablering kommer in i god tid inför fördelningen.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Alternativ lösning för att främja det regionala torskfisket med trål i Östersjön är att fördelningsmodellen, som baseras på en fiskelicensinnehavares historiska infiskning under referensperioden 2011-2014 där det sämsta året tas bort, justeras. Då referensperioden sedan tidigare remitterats och beslutats bedöms detta inte vara aktuellt.

En annan tänkbar åtgärd är att infiskningskravet höjs så att det endast är de som bedriver ett mycket aktivt fiske som når upp till infiskningskravet och därmed beviljas tillstånd nästkommande förvaltningsperiod. De

senaste åren är det 12 fiskelicensinnehavare, varav 10 är baserade i Östersjön, som stått för större delen av infiskningen (ungefär 80 %). Därmed skulle de licensinnehavare som stått för större delen av infiskningen gynnas.

En ytterligare alternativ lösning är att infiskningskravet höjs och att infiskning av andra tillståndshavare medräknas, om en tillståndshavare överlåtit sina fiskemöjligheter till dem. Detta skulle troligtvis stimulera överlåtelser men samtidigt kunna leda till att icke aktiva tillståndshavare fortsatt behåller sina tillstånd.

Om reglering inte kommer till stånd kan det leda till ökad risk för att delar av den östersjöbaserade trålfiskeflottan inte har möjlighet att fortsätta bedriva sin verksamhet vilket skulle kunna leda till regional obalans inom den svenska fiskeflottan och till andra negativa konsekvenser för den lokala ekonomin i området.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Om reglering inte träder i kraft kommer det innebära att fiskelicensinnehavare fortsatt kan komma att få tilldelningar på något kg för vissa arter. Detta skulle kunna leda till svårigheter om de exempelvis har en tilldelning på 2 kg torsk men fångar en torsk som väger 4 kg. Det har bedömts att en minsta tilldelning på 20 kg per kvot är en rimlig nivå som inte påverkar andra fiskares individuella tilldelning nämnvärt. Alternativ lösning bedöms inte finnas.

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

En alternativ lösning är att regelverket inte ändras utan att ett särskilt tillstånd för torskfångande redskap fortsatt ska gälla i hela Östersjön. Om det är någon som endast avser fiska t.ex. runt Gotland så skulle en begränsning kunna införas i tillståndet som endast tillåter detta. HaV anser dock att sådana särlösningar bör undvikas och att föreskriften ska gälla på samma sätt för samtliga fiskelicensinnehavare.

Om reglering inte träder i kraft kommer det fortsatt bidra till minskade möjligheter att bevilja nyetablering inom torskfisket i Östersjön. Då beståndssituationen för torsk i västra och östra Östersjön skiljer sig åt skulle det underlätta möjligheten till nyetablering om separata tillstånd i respektive område införs.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

Skulle regleringen inte ändras kommer det innebära att det fortsatt finns risk för att fiskelicensinnehavare överlåter all sin tilldelning av individuellt

fördelade arter till någon annan och istället når upp till infiskningskraven genom att fokusera sitt fiske mot icke kvoterade arter.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

Skulle regleringen inte ändras innebär det att infiskningskravet i norsk ekonomisk zon i Nordsjön inte blir förtydligat.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

En alternativ lösning för att inte behöva begränsa skrovbyten och byten av tillståndshavare, i de fall de görs för att kringgå syftet med olika bestämmelser, är att möjligheten till permanenta omfördelningar införs i det demersala fisket (såsom det redan finns inom det pelagiska fisket). HaV har dock inte bemyndigande för att införa möjligheten till permanenta omfördelningar i det demersala fisket.

Skulle reglering inte komma till stånd kan det innebära en risk för att detta beteende för att kringgå syftet med begränsningarna fortsätter och ökar i omfattning. Det kan tänkas leda till att fiskemöjligheter koncentreras hos färre personer.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

Det är viktigt att för de sökande tydliggöra vilka kriterier HaV tar hänsyn till vid bedömning av nyetablering inom olika fisken. Detta underlättar både ansökningsförandet och myndighetens hantering. Skulle regleringen inte ändras innebär det därför fortsatt otydlighet för sökande om vilka kriterier bedömningen görs utifrån.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Det totala antalet fiskelicensinnehavare som berörs, genom att de innehar särskilt tillstånd för torskfångande redskap med trål i Östersjön, är 40 stycken. Utöver detta kan även beredningsindustrin och förstahandsmottagare i Sverige beröras.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Det totala antalet fiskelicensinnehavare som direkt berörs, genom att de kommer "lyftas upp i sin tilldelning" till 20 kg, uppgår till mellan 0 och 40 stycken beroende på kvot om man utgår från 2017 års förutsättningar vad gäller t.ex. nivå på kvoter och olika avsättningar. Övriga licensinnehavare berörs indirekt och mycket marginellt då de kvantiteter som går åt för att införa en minsta nivå på 20 kg är små i förhållande till kvoternas storlek

(maximalt drygt 700 kg per/kvot beräknat med utgångspunkt från 2017 års förutsättningar).

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

De fiskelicensinnehavare som direkt berörs av den föreslagna åtgärden är de drygt 180 stycken som innehar ett tillstånd för att fiska med torskfångande redskap i Östersjön, antingen med trål eller passiva redskap.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

Det totala antalet fiskelicensinnehavare som berörs av den föreslagna regleringen, genom att de innehar något av de särskilda tillstånden som regleringen avser, uppgår till drygt 240 stycken.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

De direkt berörda är de runt 25 fiskelicensinnehavare som har tillstånd att bedriva fiske efter nordhavsräka eller torskfångande redskap i norsk ekonomisk zon i Nordsjön.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Det nya regelverket kring skrovbyten och byten av tillståndshavare kommer gälla för de ungefär 240 fiskelicensinnehavare inom det demersala fisket som har demersalt tillstånd.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

De som direkt berörs av de nya kriterierna är de som avser att ansöka om nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndigande för de föreslagna föreskriftsändringarna finns i 2 kap. 7 §, 5 kap. 1 och 7 §§ och 6 kap. 2 a och 8 §§ i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Överlag beror regleringens kostnadsmässiga effekter för enskilda fiskelicensinnehavare av flera osäkra och individspecifika faktorer.

Storleken på de kostnadsmässiga konsekvenserna för enskilda fiskelicensinnehavare, jämfört med nuvarande fördelningsmodell, beror på faktorer såsom huruvida en licensinnehavare är berättigad till regional tilldelning (och hur stor andel av den regionala tilldelningen denne får ta del av), kvotens storlek och hur stor del av kvoten som avsätts för regional fördelning, hur pass "begränsad" licensinnehavaren är av sin årliga individuella tilldelning¹² och hur pass aktiv licensinnehavaren är inom detta fiske (där aktiviteten kan tänkas bero på årliga variationer). Generellt innebär regleringen att;

- De som är berättigade till regional tilldelning och som haft hög infiskning de senaste åren får en *högre årlig andel* gentemot nuvarande fördelningsmodell. Till denna kategori hör, inför 2018, bland annat de tio fiskelicensinnehavare som enbart har tillstånd att fiska med torskfångande redskap i Östersjön och som, tillsammans med två ytterligare licensinnehavare, stått för 80 % av den totala infiskningen med trål i Östersjön de senaste åren (2014-2016). Regleringen skulle alltså, gentemot nuvarande fördelningsmodell, ekonomiskt gynna den de senaste åren aktiva östersjöbaserade trålfiskeflottan.

- De som inte är berättigade till regional tilldelning samt de som är berättigade men har en förhållandevis låg infiskning de senaste åren får lägre årliga andelar jämfört med nuvarande fördelningsmodell. De negativa ekonomiska konsekvenserna för dessa fiskelicensinnehavare varierar. Har en licensinnehavare ett lågt nyttjande av sin tilldelning är det inte säkert att en minskad andel får ekonomiska konsekvenser. För andra får förslaget större negativa ekonomiska effekter. De licensinnehavare som regleringen framförallt får negativa ekonomiska effekter för är de som haft en relativt sett hög kontinuerlig infiskning av torsk i Östersjön även under senare år men som *inte* är berättigade till regional tilldelning (på grund av att de innehar fiskemöjligheter även i Västerhavet eller pelagiskt tillstånd). Vid en regional tilldelning på 30 % kommer dessa licensinnehavare få en tilldelning uppgående till 70 % av tilldelningen som de skulle fått med nuvarande fördelningsmodell. Av de 12 licensinnehavare som stått för ungefär 80 % av den totala infiskningen av torsk i trålfisket i Östersjön under perioden 2014-2016 är det två licensinnehavare som inte är berättigade till regional tilldelning. Även om dessa licensinnehavare har betydande tilldelning av fiskemöjligheter i Västerhavet, så innebär en regional tilldelning mindre tilldelning av torsk i Östersjön till dem.

¹² Vid lågt nyttjande av den individuella tilldelningen får inte en minskad andel av kvoten lika hög kostnadsmässig effekt som vid ett högt nyttjande av den individuella tilldelningen.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Den kostnad för enskilda företag/fiskelicensinnehavare som regleringen kan sägas innebära motsvarar värdet av de kvantiteter av olika kvoter som "går åt" för att genomföra de föreslagna lyften till de minsta nivåerna. När man utgår från 2017 års kvoter är det maximalt 700 kg av en kvot som "går åt" för att lyfta upp alla dem som har tilldelning större än 0 till en minsta nivå på 20 kg. Det handlar alltså, i relation till kvoternas storlek, om mycket små kvantiteter och således ingen nämnvärd kostnad för övriga licensinnehavare.

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

Det leder till en ökad kostnad för de fiskelicensinnehavare som tidigare inte har bedrivit fiske i både västra och östra Östersjön, om de tänkt nå upp till infiskningskraven i respektive område. Med dagens regelverk kan en licensinnehavare nå upp till infiskningskravet för både västra och östra Östersjön genom att endast bedriva fiske i ett av områdena.

Regleringen medför även viss ökad administrativ kostnad för HaV då det innebär en hantering av ytterligare en typ av särskilt tillstånd. För år 2018 skulle det innebära ytterligare drygt 180 tillstånd.

Om reglering inte kommer till stånd kommer det försvåra möjligheterna till nyetablering med den inkomstförlust det kan leda till för enskilda.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

För majoriteten av tillståndshavare, som redan idag når upp till infiskningskraven genom fångst av kvoterade fördelade arter, så innebär regleringen ingen kostnadsmässig effekt. För övriga kan det innebära en ökad kostnad då de inte kommer att kunna överlåta samtliga sina individuellt fördelade fiskemöjligheter utan måste bedriva fiske efter individuellt kvoterade arter själva.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

Då regleringen handlar om ett tydliggörande av vad som gäller för att få tillstånd förnyat innebär det ingen kostnadsmässig effekt.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Regleringen innebär en kostnadsmässig effekt för företag med ägande i flera fartyg där de särskilda tillstånden ligger på olika fiskelicensinnehavare. I dessa fall kan man inte fortsatt regelmässigt byta tillståndshavare i syfte att bedriva fisket med i huvudsak bara ett fartyg. Regleringen

innebär därmed att berörda företag i dessa fall måste fiska med båda sina fartyg, vilket innebär en ökad kostnad för dem.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

Regleringen innebär ingen kostnadsmässig effekt.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen är i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Tidpunkt för ikraftträdande

De nya ändringarna föreslås träda ikraft den 1 januari 2018. Vad gäller regelverket kring nyetablering så föreslås emellertid ett tidigare datum, den 15 december 2017. Detta på grund av att HaV ska kunna ta hänsyn till de föreslagna kriterierna kring nyetablering redan inför 2018 års tillståndsgivning.

Behov av särskilda informationsinsatser

Det kommer finnas behov av att informera de berörda yrkesfiskarna om bestämmelserna. Detta kommer bland annat ske genom att ett "Fiskenytt" kommer skickas till fiskare efter det att remissen skickas ut samt när ändringarna trätt ikraft. Information om bestämmelserna kommer även ges via HaV:s hemsida.

Föreskrifterna kommer att kungöras i vanlig ordning.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för det kommunala självstyret enligt 14 kap. 13 § regeringsformen.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Det totala antalet fiskelicensinnehavare som direkt berörs är drygt 40 tillståndshavare genom att de innehar ett särskilt tillstånd att fiska med torskfångande redskap med trål i Östersjön. Av dessa är 22 stycken berättigade till regional tilldelning. Samtliga kommer dock påverkas genom att deras tilldelning, gentemot nuvarande fördelningsmetodik, kommer förändras.

Företagen består av både små och medelstora företag.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Det totala antalet fiskelicensinnehavare som direkt berörs, genom att de "lyfts upp" till den minsta nivån på 20 kg, uppskattas till 0-40 stycken beroende på kvot (skattningen är beräknad utifrån 2017 års förutsättningar vad gäller kvoter och avsättningar).

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

Det totala antalet fiskelicensinnehavare som direkt berörs är de som har tillstånd att bedriva fiske med torskfångande redskap i Östersjön. De uppgår till drygt 180 tillståndshavare.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

Ungefär 240 tillståndsinnehavare berörs av förslaget.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

De som berörs är de med särskilt tillstånd för fiske efter nordhavsräka eller med torskfångande redskap i norsk ekonomisk zon i Nordsjön, vilka uppgår till drygt 25 fiskelicensinnehavare.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Det nya regelverket kring skrovbyten och byten av tillståndshavare kommer gälla för de ungefär 240 fiskelicensinnehavare inom det demersala fisket som har demersalt tillstånd.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

De som berörs är de som avser att söka nyetablering inom fisken som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Regleringen väntas inte föra med sig någon tidsåtgång eller administrativ kostnad för enskilda fiskelicensinnehavare. Då de företag som gynnas av den föreslagna regleringen är fartyg med, relativt sett, hög aktivitet i sitt torskfiske i Östersjön kan de administrativa kostnaderna tänkas minska för dem eftersom behovet att hitta någon som vill överlåta kvantitet till dem under året minskar.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Regleringen väntas inte föra med sig någon tidsåtgång eller administrativ kostnad för enskilda fiskelicensinnehavare.

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

Regleringen kan väntas föra med sig en mindre ytterligare tidsåtgång för de fiskelicensinnehavare som innehar tillstånd för torskfångande redskap i Östersjön. Detta eftersom de måste nå upp till infiskningskraven i både västra och östra Östersjön för att få tillstånd förnyat i respektive område. Detta är en skillnad gentemot idag då det är möjligt att få tillstånd förnyat i båda områdena så länge man fiskat in den mängd som anges i infiskningskravet i båda områdena sammantaget.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

Regleringen väntas inte föra med sig någon nämnvärd ytterligare tidsåtgång.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

Regleringen väntas inte föra med sig någon nämnvärd ytterligare tidsåtgång.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Regleringen väntas inte föra med sig någon nämnvärd ytterligare tidsåtgång.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

Regleringen väntas inte föra med sig någon nämnvärd ytterligare tidsåtgång.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Inga övriga kostnader och förändringar än de som nämnts ovan bedöms tillkomma för företagen.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

1. Införande av regional tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön

Regleringen kan förväntas förbättra konkurrensförhållandena för de fiskeföretag som är baserade i Östersjön och som endast har tillstånd för torskfångande redskap med trål i Östersjön, gentemot nuvarande fördelningsmodell. Detta eftersom den föreslagna modellen ger dessa en större initial tilldelning av torsk.

2. Bestämmelser om en minsta nivå för tilldelning av en kvot

Regleringen väntas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen då det handlar om i sammanhanget mycket små kvantiteter.

3. Införande av separata särskilda tillstånd för fiske med torskfångande redskap i västra och östra Östersjön

Regleringen väntas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen.

4. Infiskningskrav per särskilt tillstånd ska gälla fångst av kvoterade fördelade arter

Regleringen väntas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen.

5. Tydliggörande av infiskningskrav i norsk ekonomisk zon i Nordsjön

Regleringen väntas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen.

6. Införande av nytt regelverk gällande begränsning av skrovbyten och byte av tillståndshavare

Regleringen väntas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen.

7. Justering av kriterier för nyetablering för fiske som kräver särskilt tillstånd och demersala fiskemöjligheter samt införande av ansökningsperiod

Regleringen väntas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Effekter av föreskriftsförslagen i andra avseenden än de som nämnts ovan är svåra att bedöma.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Nej, regleringarna är inte av sådan karaktär.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Ett antal samrådsmöten gällande eventuella behov av anpassningar i fördelningssystemet i demersalt fiske har skett under våren och hösten 2017 med representanter för berörd fiskenäring.

Ett samrådsmöte har även ägt rum med berörda länsstyrelser och Jordbruksverket när det gäller fördelningen av fiskemöjligheterna för torsk i Östersjön.

E Kontaktpersoner

Karin Kataria (tel.nr: 010-6986185, e-post: karin.kataria@havochvatten.se)
och Qamer Chaudhry (tel.nr: 010-6986087, e-post: qamer.chaudhry@havochvatten.se)

Bilaga 4. Sändlista

- Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO)
- Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO)
- Swedish Pelagic Federation PO (SPFPO)
- Norrbottens Kustfiskares Producentorganisation (NKFPO)
- Producentorganisationen Gävlefisk
- Öresundsfiskarna
- Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening (SYEF)
- Fiskbranschens Riksförbund (FR)
- Jordbruksverket
- Kustbevakningen
- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
- Regelrådet
- Länsstyrelsen i Hallands län
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Länsstyrelsen i Skåne län
- Länsstyrelsen i Blekinge län
- Länsstyrelsen i Kalmar län
- Länsstyrelsen i Gotlands län
- Länsstyrelsen i Östergötlands län
- Länsstyrelsen i Stockholms län
- Länsstyrelsen i Södermanlands län
- Länsstyrelsen i Gävleborgs län
- Länsstyrelsen i Västernorrlands län
- Länsstyrelsen i Västerbottens län
- Länsstyrelsen i Norrbottens län
- Karlskrona kommun
- Karlshamns kommun
- Simrishamns kommun
- Lysekils kommun
- Öckerö kommun
- Strömstads kommun
- Sotenäs kommun
- Fiskekommunerna
- Världsnaturfonden (WWF)
- Naturskyddsföreningen (SNF)
- Sportfiskarna

